UDK 821.222.1’06.134.2.091

MUBINA MOKER
(Sarajevo)

ODBLJESAK MEVLANINIH PROMIŠLJANJA U *ALHEMIČARU* PAOLA KOELJA

Ljudska duša kao trak svjetlosti otrgnut od Duše svijeta (*Ğān-e ğahān*) što ademovsku glinu obasja neprestano je svojom primordijalnom prirodom upravljana ka nadosjetilnom Istoku na kojem Sunce stalno sija. Za razliku od osjetilnog sunca koje ima tek jedno svojstvo, smjenu dana i noći, Sunce ezoterijskog neba nikada ne zalazi; štaviše, njegovi zraci to jače prodiru kroz zgusnutu tamu noći posrnule ljudske duše što jutru svome hrli. Možda je s tog razloga islamska civilizacija, koja je, geografski promatrano, nastala na Istoku, a čija metafizička obzorja nadilazeći prostorno-vremenske granice sobom nose vječnu univerzalnu božansku poruku namijenjenu čovjeku do Sudnjega dana, a književnost, posebno sufijska – kao jedan od njenih aspekata – nastojala usmjeriti čovjekovu misao ka traganju za Istokom vlastite duše, kao što se da vidjeti u stihovima Dželaluddina Rumija:

Sunce spoznaje u kretanju nije
Njegov Istok samo duša i razum je

Odlika Sunca savršenstva što iz Gajba je
Da danju-noću sve to više osvjetljava sve

Gdje Sunce izlazi dođi ako Aleksandar si
Nakon ovog gdje god kročiš prepun sjaja si[1]

Da bi duša, što prizemno jastvo (*nafs-e ’ammāre*) je gurnu u tmine noći, krenula tragom svjetlosti Sunca Istine, mora proći tegobni put duhovnog pročišćenja, truda i borbe sa samom sobom. Sve nadosjetilne razine (*maqāmāt*) koje pohodi duša u svom svjetlosnom usponu, što predstavlja jedno od temeljnih pitanja sufijske literature, zapravo su samo metod raskrivanja duhovne alhemije koja neuglačanom i neizbrušenom ademovskom dragulju sa početka stvaranja daje sjaj i iz svijeta životinjske niskosti uzdiže ga do svijeta melekut-

1 Ğalāl al-Dīn Mawlawī, *Masnawī ma‘nawī*, Entešārāt-e ‘elmī wa farhangī, Tahrān, 1378. h. s., svezak 2, str. 196.

POF54.indd 113 13.9.2005 17:18:31

ske profinjenosti. Za razliku od alhemije u njenom fizičkom aspektu koja je bronzu i bakar pretvarala u zlato, ograničavajući se tako tek na varljiva dobra prolaznoga svijeta, duhovna alhemija sa svojim beskrajnim, nebrojenim, ničim uprljanim blagodatima putokaz je čovjeku do vječne sreće, baš kao što ističe Gazali u djelu i naslovljenom kao *Alhemija sreće*:

> "Cilj ove knjige je objašnjenje spoja one alhemije koja je uistinu alhemija vječne sreće. Stoga smo je i naslovili kao *Alhemiju sreće* (*Kīmiyā-ye sa'ādat*)... Značenje alhemije jeste to da čovjek od sebe odstrani sve ono što ne treba i očisti se od svojstava manjkavosti i nesavršenosti, te da se ukrasi onim što treba, tj. svojstvima savršenstva. Uopće uzev, značenje ove alhemije jeste da čovjek svoje lice od ovoga svijeta okrene ka Uzvišenom Bogu."[2]

Nastojanje da se strgne veo tajne sa ove alhemije i pronikne u njenu suštinu jeste, zapravo, trajna iznutarnja potreba čovjeka, bez obzira na geografsko-povijesna ograničenja ili način na koji manifestira svoj odnos s Bogom, da se iz najnižih nizina (*asfalessāfelīn*) u koje je pao dolaskom na ovaj svijet povrati u stanje sklada najljepšega (*ahsanuttaqwīm*). Traganje je to za hidrovskom vodom života (*āb-e hayāt*) što onome ko se napije sa njenog vrela daruje besmrtnost. Ali alhemija sreće teško je shvatljiva, tajnovita, nije namijenjena svakome, niti se može naći na svakom mjestu:

> "... skrivena je u Gospodarevoj riznici, a božanska riznica na nebu pripada melekima, dok je na Zemlji skrita u srcima poslanikâ. Dakle, ko god ovu riznicu traži na nekom drugom mjestu osim kod poslanikâ, ide pogrešnim putem. Njegovo traganje će se na koncu završiti pronalaskom patvorenog zlata..."[3]

Gazalijeva poruka je, dakle, univerzalna: svaki čovjek koji želi i hoće otvoriti se ka Beskonačnom i dosegnuti Božansku prisutnost u sebi može to postići duhovnom vezom sa poslanikom vlastite religijske tradicije preko kojeg će zraci Sunca Istine prodrijeti do najsuptilnijih i najprofinjenijih središta srca, koje će tako i samo postati riznicom u kojoj je skrito blago. Motiv potrage za blagom veoma često ćemo susresti u djelima perzijskih sufijskih pjesnika.[4] S obzirom na vječno živu poruku koju nosi, on ni danas ne gubi ništa na svojoj aktualnosti i svježini. Stoga nimalo ne čudi da je zahvatajući sa neiscrpnih izvora islamske duhovnosti zapadnjak Paulo Koeljo uzeo spomenuti motiv kao okosnicu svoga romana *Alhemičar* kojim je stekao svjetsku slavu. Simbolična

2 Mohammad Ġazālī, *Kīmiyā-ye sa'ādat*, Entešārāt-e Ganğīne, Tahrān, 1379. h. s., svezak 1, str. 26.

3 Ibid., str. 25.

4 Vidi životopis Amr ibn Osmana Mekkija ('Amr ben 'Osmān Makkī) u: Farīd al-Dīn 'Attār Nīšābūrī, *Tazkerat al-Awliya'*, Entešārāt-e Asātīr, Tahrān, 1379. h. s., str. 482-483; Ğalāl al-Dīn Mawlawī, *Masnawī ma'nawī*, Entešārāt-e 'elmī wa farhangī, Tahrān, 1378. h. s., svezak 6, str. 984-1004, i svezak 6, str. 1079-1086.

POF54.indd 114 13.9.2005 17:18:31

potraga mladića Santjaga, junaka Koeljovog romana, za blagom za koje mu je u nekoliko puta ponovljenom snu rečeno da je skriveno ispod egipatskih piramida, koja započinje kod jedne stare napuštene crkve sa egipatskom smokvom u Španiji i vodi preko nepreglednih pustinjskih dolina duhovnosti (*wādī*) u nastojanju uzlazeće duše da dosegne značenja simbolâ univerzalnog jezika Duše svijeta (*Ğān-e ğahān*) i otkrije eliksir mladosti (*āb-e hayāt*), i koja se završava upravo ondje gdje je i počela, priča je koju je stoljećima ranije u svom nadaleko čuvenom sufijskom poetskom djelu Mesnevija obradio veliki perzijski pjesnik i mislilac iz 13. st. Mevlana Dželaluddin Rumi. Priča nosi naziv: O čovjeku koji je u snu vidio da se blago za kojim traga nalazi u Egiptu. Evo njenog sadržaja:

> Čovjek iz Bagdada naslijedio je veliko bogatstvo, koje je protraćio, ostajući puki siromašak. Zaplakao je iz dubine duše pred predvorjem Istinitog Boga i te noći kad je zaspao usnio je čudnovat san u kojem ga glasnik iz Gajba obavještava da će rijetko blago neprocjenjive vrijednosti naći u Egiptu:
>
> *Bijaše jedan što naslijedi bogatstvo i zemlju*
> *Sve protraći i ostade bez ičega, u plaču...*
>
> *Reče: Moj Bože poputninu dade, ona me ostavi*
> *Il' poputninu povrati, il' smrt pošalji mi*
>
> *Kad praznih ruku osta tad Boga sjeti se*
> *Bože Dragi, Bože zaštiti me, ponavljaše...*
>
> *Dođe i rijeku suza iz očiju proli*
> *Vodom iz očiju usjev vjere napoji...*
>
> *Glasnika u snu vidje i riječ mu stiže*
> *Blago tvoje u Misiru pokazaće ti se*
>
> *U Misir idi tamo sve srediće se*
> *Molba ti je uslišana, On utočište je*
>
> *Na jednom mjestu blago veliko je*
> *Tragom njega put tvoj do Misira je*
>
> *O žalosni, smjesta kreni iz Bagdada*
> *Put Misira mjesta slasnog*[5] *šećera.*[6]

Čovjek iz Bagdada zaputio se u Egipat. Pošto je put bio dalek, ostao je bez novca. Kako nikoga nije poznavao u Egiptu, nije vidio drugog izlaza osim

5 Egipatski šećer je bio nadaleko poznat po svom okusu.

6 Ğalāl al-Dīn Mawlawī, *Masnawī ma'nawī*, Entešārāt-e 'elmī wa farhangī, Tahrān, 1378. h. s., svezak 6, str. 1079-1080.

krenuti u noćno prosjačenje jer od dubokog stida nije to mogao činiti danju. U to vrijeme stanovništvo je bilo u strahu od lopova i kradljivaca, te su, prema izričitoj halifinoj naredbi, noćne straže hvatale prosjake i beskućnike koji su u gluho doba tumarali gradskim mahalama. Takva sudbina zadesila je i putnika iz Bagdada. Noćni stražar ga je uhvatio misleći da je lopov:

Iznenada stražar noćni zgrabi ga
Od srdžbe silne štapom udarō ga...

Baš tih dana u tumaranju su bile
lopova prevejanih i sitnih kradljivaca skupine

U vremenu takvom spazio ga je, žestoke
nebrojene udarce štapom zadao mu je

Siromašak onaj zakuka i zavapi
Ne udaraj da kažem istinu ti...

Ja lopov nit' nasilnik nisam
Stranac sam u Misiru, iz Bagdada sam

Priču o snu i blagu kazao je
Od iskrenosti mu srce onog[7] *procvalo je*[8]

Kad je noćni stražar čuo priču čovjeka iz Bagdada, počeo ga je žestoko prekoravati i podsmjehivati mu se rekavši: 'Tačno je da nisi lopov i da si dobar čovjek, ali si glup i budalast kad si se u svojoj umišljenosti zbog sna koji si usnio zaputio na ovako dalek put. I ja sâm mnogo puta usnio sam da se u Bagdadu u toj i toj mahali i toj i toj kući – spomenuvši ime upravo ovog čovjeka – nalazi zakopano blago, ali nikada nisam bio umišljen vlastitim snovima niti mi je palo na pamet da tamo idem. A ti si, eto, zbog jednog sna, nošen ličnim željama i predodžbama napustio domovinu i iz Bagdada došao u Egipat!' Čovjek iz Bagdada odjednom je shvatio da je i pored blaga u vlastitoj kući, zbog neznanja, umirao od bijede. Ali dugi tegobni put koji je prošao i sve nedaće kojima je bio izložen bili su neophodni da bi ponovo stekao blago i spoznao njegovu istinsku vrijednost:

Reče ti lopov nit' razvratnik si
Dobričina al' ahmak i naivčina si

Zbog sna i mašte tol'ki put prešō si
Nemaš čiste pameti ni kol'k' zrno zobi

Iz noći u noć na san dolazilo mi je
Da u Bagdadu blago skriveno je

7 Misli se na noćnog čuvara.
8 Ibid., str. 1082.

POF54.indd 116 13.9.2005 17:18:31

Na tom i tom mjestu u mahali zakopano
Ime mahale onog ucviljenog je spomenuo...

Reče u sebi[9] *blago u mojoj kući je*
A vidi moje fukaraštine i plača ovdje...

Od vijesti ove opijen posta, boli nestade
Na hiljade zahvala sa usana nijemih izreče...

Vrati se iz Misira u Bagdad on
Ruku' i sedždu čineć' Boga slaveć' on[10]

Mevlanino kazivanje skriva jedno duboko simboličko značenje duhovnog iskustva ponovnog povratka suštini vlastitoga bića i susreta sa svojim nadosjetilnim ili svjetlosnim jastvom (*man-e rūhānī*).[11] Ovo nadosjetilno jastvo koje je, uistinu, iskra Jastva ezoterijskog neba (*man-e malakūtī*) predstavlja duhovni aspekt čovjekove ličnosti vezan za svijet melekâ. Ali kako neprocjenjivu vrijednost ovog božanskog blaga koje predstavlja samu bit ademovske zbilje može pojmiti čovjek kada ga na poklon dobi tako jednostavno, bez imalo truda i zalaganja:

Zato ne znaš duše vrijednost, ej ti
Jer bez računa dobi je na dar ti[12]

On u svojoj slijepoj obuzetosti svakovrsnim poticajima koje mu prima duša iz vanjskoga svijeta zanemaruje ovaj najuzvišeniji, nebeski aspekt svoje ličnosti, zasjenjujući tako nekad uglačano ogledalo duše, ostajući bez blaga, puki siromašak, poput sove u ruševnom staništu ovoga svijeta:

Ode blago, nesta robe i kućâ
Osta ko sova u ovim ruinama[13]

Dakle, u čovjekovom biću postoje dva jastva: jedno je tjelesno, koje je nužnošću svojih potreba vezano za materijalni svijet; drugo je jastvo skrito od osjetilnih očiju, čija je bit duhovna, ezoterijska. Ono je očitovanje savršenstva i ljepote i moguće ga je dokučiti trganjem zemaljskih velova. Kada ovaj nebeski ego čovjek ućuti u svojoj nutrini, svijet postaje ispunjen njime i čovjek kuda

9 Putnik iz Bagdada.

10 Ibid., str. 1084-1085.

11 *Govor ptica* (*Manteq al-teir*), djelo poznatog sufijskog pjesnika iz 12. st. Feriduddina Attara, zadivljujući je prikaz, neponovljiv u perzijskoj književnosti, duhovnog iskustva susreta prizemnog jastva (ega) sa svjetlosnim jastvom (alter egom) predstavljen kroz susret Si Murga (*Sī Morġ*) sa Simurgom (*Sīmorġ*), koji su zapravo dva imena za dva aspekta: zemaljski i nebeski jednoga te istog jastva. Vidi: Farīd al-Dīn ʻAttār Nīšābūrī, *Manteq al-Teir*, Entešārāt-e ʻelmī wa farhangī, Tahrān, 1379. h. s.

12 Ǧalāl al-Dīn Mawlawī, *Masnawī maʻnawī*, Entešārāt-e ʻelmī wa farhangī, Tahrān, 1378. h. s., svezak 6, str. 1079.

13 Ibid., str. 1079.

god zakrene pogled neće vidjeti drugo doli vlastitu svjetlosnu supstancu koja dolazi od Njega. Potvrda ovog duhovnog iskustva je i stihovana priča koju nalazimo u djelu *Knjiga tajni* (*Asrār nāme*) Feriduddina Attara posvećena duhovnom uzdignuću (*me'rāğ*) sufijskog prvaka iz 9. stoljeća Bajezida Bistamija.[14] Bajezid tokom svog duhovnog putovanja prevaljuje put dug 90 hiljada godina, nakon čega dobija dozvolu da pristupi božanskom Prijestolju (*'Arš*). Ali tamo vidi samo Bajezida. A kada zaziva Stvoritelja da potrga veo tajne iza vela pojavljuje se niko drugi doli opet Bajezid:

Ovako reče ono Sunce islama
Što zablista iz grumena zemlje Bistama

Ja prevalih s ovu i s onu stranu vremena
Tri puta 30 hiljada godina putâ

Kad put do Arša dadoše mi
Opet tamo dođe Bajezid mi

Zavapih, Bože, zastor nek digne se
Iza zastora Bajezid pojavi se[15]

Otuda što čovjek nije samo osjetilno biće on profinjenošću svoje nutrine osjeća duboku potrebu za mističnim traganjem, za nadilaženjem prolaznoga svijeta i njegovih ograničenja kako bi beskonačnoj svjetlosnoj zraci u sebi omogućio uzdizanje i sjedinjenje sa Suncem ezoterijskog neba. U tome je tajna mističnog putovanja na koje je putem sna, nakon iskreno prolivenih suza koje su mu otvorile kapiju božanske milosti, iniciran putnik (*sālek*) iz Bagdada:

Čovjek kad protraći nasljedstvo i siromah osta
Plačući i vapeći dozivati poče Boga

Ima l' iko kad zakuca na kapiju rahmeta[16]
Da zauzvrat ne dobije na stotine behara[17]

Pogibelji što ih na putovanju proživljava čovjek iz Bagdada simboliziraju različite duhovne postaje (*maqāmāt*) na putu uzdizanja duše. Traganje za blagom izvan kuće odnosno vlastite nutrine je nužno da bi se njegovi znaci i obilježja mogli prepoznati u vlastitom biću i da bi duhovni putnik (*sālek*) spoznao da se ono za čim traga u vidljivom i nevidljivom svijetu nalazi u njemu samome:

14 Detalje Bajezidovog duhovnog uzdignuća Attar donosi u svom proznom djelu Životopis evlija (*Tazkerat al-Awliyā'*); vidi: Farīd al-Dīn 'Attār Nīšābūrī, *Tazkerat al-Awliya'* (Me'rāğ-e Šeix Bāyazīd), Entešārāt-e Asātīr, Tahrān, 1379. h. s., str. 251-255.

15 Farīd al-Dīn 'Attār Nīšābūrī, *Asrār nāme*, Entešārāt-e Zawwār, Tahrān, 1380. h. s., str. 92.

16 Tj. da mu zauzvrat molba ne bude uslišana i da mu Bog ne iskaže Svoju dobrotu.

17 Ğalāl al-Dīn Mawlawī, *Masnawī ma'nawī*, Entešārāt-e 'elmī wa farhangī, Tahrān, 1378. h. s., svezak 6, str. 1081.

POF54.indd 118 13.9.2005 17:18:31

Usred blaga od bijede umirō sam
Jer u zaboravu i pod perdom[18] *bio sam...*

Reče ova patnja moja gotova je
Jer voda života u mojoj kući je

Ovo stajalište također nalazimo u stihovima velikog arifa i mislioca s kraja 11. i početka 12. stoljeća, Ejna al Kozata Hamadanija:

O ti što svijetom stalno u traganju si
Napor i trud ovaj, kakva korist mu reci

Ono što znak njegov tražiš
U tebi je a ti kod drugog ga tražiš[19]

O istome je pjevao i Hafiz nekoliko stoljeća kasnije:

Godinama srce pehar Džemov[20] *od nas tražilo je*
Ono što sâmo imalo je od tuđinca željelo je[21]

Čovjek se treba osloboditi samoga sebe da bi se desio susret sa skrivenim svjetlosnim jastvom. Dakle, uvjet sjedinjenja sa svjetlosnom supstancom u sebi ili raskrivanje vječnog, beskrajnog nadosjetilnog jastva u vlastitom biću, jeste iščezavanje njegovog prizemnog osjetilnog aspekta. Kada se to dogodi, duhovni tragalac (*tāleb*) spoznaje da ono traženo (*matlūb*) nije ništa izvan, niti odvojeno od njega samoga, te da je objekt potrage Sunce Istine, a subjekt koji traga svjetlosni trak koji isijava Sunce. U ovome je sadržan i temeljni irfanski postulat:

من عرف نفسه فقد عرف ربه.

Onaj ko je spoznao vlastitu nutrinu spoznao je svoga Gospodara Boga.

Mevlana priču završava stihovima o veličini božanske mudrosti teško shvatljive čovjeku kratke pameti pred kojom mu ne preostaje drugo doli zapanjenosti i smetenosti. Mudrost je sadržana u sljedećem: Bog u svojoj neizmjernoj dobroti zabludu svoga roba čini sredstvom dosezanja istinskog vjerovanja:

Cijelim putem smeten i opijen on[22] *od čuda*
Kako put traganja obrnō se i nasušnog hljeba

18 Veo; u irfanskoj poeziji simbolizira zapreke duhovnog puta koje zakrivaju svjetlost Istine u srcu putnika (*sālek*).

19 ‘Ayn al-Qozat Hamadānī, *Tamhīdāt*, Entešārāt-e Menūċehrī, Tahrān, 1378. h. s., str. 23.

20 Pehar koji je napravljen za vladara Džemšida u kojem su se očitovale tajne sedam nebesa; u irfanskoj poeziji simbolizira srce savršenog arifa.

21 Hāfez Šīrāzī, *Dīwān-e ġazaliyāt*, Entešārāt-e Safā ‘Alīšāh, Tahrān, 1376. h. s., str. 193.

22 Putnik iz Bagdada.

Kuda pogled nade prikovō je
A odakle blago mu stiglo je

Kakva mudrost bješe da kiblu Voljenog
Van kuće tražih veseo, zabludio s puta

I dok putem zablude hitao sam
Svakog trena od cilja dalje bio sam

Ipak tu suštu zabludu iz plemenitosti
Bog učini sredstvom koristi i zrelosti[23]

Stazu krivu jasnim putem imana učini
Skretanje s puta mjestom ihsana učini.[24]

Iz Mevlanine stihovane priče koju smo predstavili, čitalac koji je imao prilike držati u rukama Koeljov roman *Alhemičar* zacijelo će uočiti da je temeljni motiv i krajnji cilj obje priče isti. Razlika je jedino u načinu na koji mladić Santjago i čovjek iz Bagdada dosežu duhovnu zrelost preko iskušenja kojima su izloženi na različitim razinama (*maqāmāt*) duhovnog puta. Čak je i dobar dio termina koje koristi pisac romana *Alhemičar* posuđen iz islamske irfanske misleće tradicije, poput "eliksira mladosti"[25] (*Āb-e hayāt*), "Duše Sveta"[26] (*Ğān-e ğahān*) i sl. Ne želeći da umanjimo značaj i vrijednost Koeljovog književnog napora, namjera nam je bila potaći čitaoca da za blagom traga u vlastitoj kući na izvorima bogate islamske kulture i tradicije.

LITERATURA:

1. 'Attār, Farīd al-Dīn: *Manteq al-Teir*, Entešārāt-e 'elmī wa farhangī, Tahrān, 1379. h.s.
2. 'Attār, Farīd al-Dīn: *Asrārnāme*, Entešārāt-e Zawwār, Tahrān, 1380. h.s.
3. 'Attār, Farīd al-Dīn: *Tazkerat al-Awliyā*, Entešārāt-e Astīr, Tahrān, (1379. h.s.)
4. Ġazālī, Mohammad: *Kīmiyā-ye sa'ādat*, Entešārāt-e Ganğīne, Tahrān, 1379. h.s.
5. Hāfez, Šams al-Dīn Mohammad: *Dīwān-e ġazaliyāt*, Entešārāt-e Safā Alīšāh, Tahrān, 1376. h.s.

23 Misli se na duhovnu zrelost.

24 Ğalāl al-Dīn Mawlawī, *Masnawī ma'nawī*, Entešārāt-e 'elmī wa farhangī, Tahrān, 1378. h. s., svezak 6, str. 1085.

25 Vidi: Paolo Koeljo, Alhemičar, prevod Radoje Tatić, Paideia, Beograd, 1998, str. 83.

26 "I mladić je zaronio u Dušu Sveta i video da je Duša Sveta deo Duše Boga i video je da je Duša Boga njegova sopstvena duša". Ibid., str. 141.

6. Hamadānī, ‘Ayn al-Qozāt: *Tamhīdāt*, Entešārāt-e Menūċehr, Tahrān, 1378. h.s.
7. Koeljo, Paolo: *Alhemičar*, prevod Radoje Tatić, Paideia, Beograd, 1998.
8. Moulawī, Ğalāl al-Dīn Mohammad: *Masnawī Ma‘nawī*, kritičko izdanje ‘Abd al-Karīm Sorūš, Entešarat-e ‘elmī wa farfangī, Tahrān, 1378. h.s.

ODBLJESAK MEVLANINIH PROMIŠLJANJA U *ALHEMIČARU* PAOLA KOELJA

Sažetak

Potraga za ”blagom” iz Gospodareve riznice skrivenim u najtananijim dubinama čovjekovog bića je lajtmotiv na koji ćemo veoma često naići u djelima perzijskih sufijskih pjesnika. Priča iz Mesnevije, nadaleko čuvenog sufijskog poetskog djela Mevlane Dželaluddina Rumija, koja obrađuje spomenuti motiv, poslužila je kao okosnica Paulu Koelju za pisanje romana ”Alhemičar” kojim je stekao svjetsku slavu.

Tekst nastoji potaknuti čitaoca da kroz mistično iskustvo susreta sa svojim svjetlosnim jastvom (*man-e rūhānī*) pokuša raskriti značenje ”duhovne alhemije” koja je, uistinu, alhemija vječne sreće.

A REFLECTION OF JALAL AL-DIN RUMI’ S THOUGHTS IN PAUL COELHO’S *ALCHEMIST*

Summary

A quest of ”treasure” from the Lord’s treasury hidden in the most delicate depths of human being is a leitmotif we will often come across in the works by Persian sufi poets. A story from Mesnevi, a widely known sufi poetic work by Jalal Ad-Din Rumi treating the said motif, served as a framework for Paul Coelho’s novel ”Alchemist” earning him worldwide fame.

The text aspires to encourage the reader to try to discover, through his mystic experience of encounter with his own light self (*man-e rūhānī*), the meaning of the ”spiritual alchemy” which is, indeed, the alchemy of eternal bliss.

POF54.indd 121 13.9.2005 17:18:32